

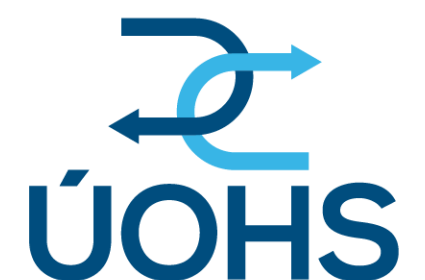
ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

STRUČNÝ EXKURZ

1. KARTELOVÉ DOHODY TYPU BID RIGGING

2. NARUŠENÍ SOUTĚŽE ORGÁNY VEŘEJNÉ
SPRÁVY

*Nikola Ledvinková
Benešov, 21. 9. 2021*

OBSAH

- **FENOMÉN BID RIGGINGU**
- **ROLE VEŘEJNÝCH ZADAVATELŮ**
- **§ 19a SOUTĚŽNÍHO ZÁKONA – ORGÁNY VEŘEJNÉ SPRÁVY NARUŠUJÍCÍ SOUTĚŽ**

I. FENOMÉN BID RIGGINGU

- jedna z nejzávažnějších protisoutěžních praktik (tzv. tvrdý kartel)
- zákaz dle § 3 odst. 1 ZOHS

Bid rigging = tajná dohoda mezi uchazeči o veřejnou zakázku

Cílem dohody

- umožnit předem určenému uchazeči získat veřejnou zakázku (ovlivnit výsledek ZŘ)
- zároveň vytvořit dojem soutěže v ZŘ

Myslet na to, že

- existence soutěžního tlaku mezi dodavateli je jeden z předpokladů funkčního veřejného zadávání (poměr kvalita/cena)
 - bid rigging znehodnocuje přínosy transparentního a soutěžního ZŘ, zvyšuje náklady na VZ až o 60 %
- NIŽŠÍ KVALITA ZA VYŠŠÍ CENU

... proto je zapotřebí

- zamezit uzavírání bid riggingu - PREVENCE
- odhalit bid rigging již ve fázi probíhajícího ZŘ, tj. před vznikem škody – DETEKCE

...asi takto

JAK JE V PRAXI BID RIGGING REALIZOVÁN?

[video](#)

- ORGANIZOVANÉ JEDNÁNÍ
- ČASTO SPOJENO S DALŠÍMI PROTIZÁKONNÝMI PRAKTIKAMI, ZEJMÉNA S KORUPCÍ
- DLOUHODOBOST X JEDNORÁZOVÁ AKCE
- POSTAČÍ VZÁJEMNÁ SHODA, NEMUSÍ BÝT PÍSEMNÁ DOHODA
- TYPICKÉ PROSTŘEDÍ – SPECIFIKA TRHU, ŠPATNÝ POSTUP ZADAVATELE, CHARAKTER POPTÁVANÉHO ZBOŽÍ/SLUŽBY

FORMY

1. KRYCÍ NABÍDKY, Odstupování
2. Utlumení nabídek
3. KOMPENZAČNÍ SYSTÉMY (ROTACE, SUBDODÁVKY....)
4. ROZDĚLENÍ TRHU (ÚZEMÍ, ZÁKAZNÍCI)

BID RIGGING - RIZIKA A SANKCE

- Trestněprávní (§ 248/2; § 256,-7 TZ)
 - často spojeno s odhalováním korupce ve veřejných zakázkách
 - např. případ Kladruby, Rath
- Administrativněprávní (ZOHS)
 - peněžité sankce (min. 0,5 % z obrátu)
 - zákaz účasti v zakázkách
 - leniency a narovnání
- Občanskoprávní (z. 262/2017 Sb., o náhradě škody v oblasti soutěže)
 - viz dál

BID RIGGING – VYBRANÉ PŘÍPADY ÚOHS

- IT MĚSTO PŘEROV (PŘÍPRAVA ZADÁVACÍ DOKUMENTACE)
- PŘEPRAVNÍ SLUŽBY (ZÁKAZ PLNĚNÍ VZ)

ZA POSLEDNÍCH 10 LET CCA 0,5 MLD. PRAVOMOCNĚ ULOŽENÝCH POKUT, PRVNÍ ZÁKAZ PLNĚNÍ VZ 2021 - REJSTŘÍK VEDE ÚŘAD

II. ROLE ZADAVATELŮ V BOJI PROTI BID RIGGINGU

PREVENENCE

DETEKCE

VYMÁHÁNÍ ŠKOD

DŮLEŽITÉ VĚDĚT, JAK JIM PŘEDCHÁZET, JAK JE POZNAT A CO DĚLAT

ZADAVATEL - „pán“ nad zadávacím řízením, který má preferovat cíl, nikoliv cestu

1. PREVENCE

→ nastavení ZŘ, uveřejňovací povinnosti

- usilovat o max. počet uchazečů, včetně zahraničních (neomezovat regionálně, obratem, referencemi; malé podniky)
- maximální informovanost o trhu, zboží, soutěžitelích, podobných VŘ
- vyhýbat se předvídatelnosti v ZŘ, pravidelně měnit poptávku
- vybrat vhodný typ zadávacího postupu (preferovat otevřené řízení) a vhodná kritéria hodnocení výsledků soutěže
- požadovat, aby uchazeč předem definoval poddodavatele
- požadovat předložení čestných prohlášení o samostatném vypracování nabídky obsahující popis možných sankcí a důsledků bid riggingu
- transparentnost ZŘ

2. DETEKCE

nutná znalost indikátorů bid riggingu (školení z-ců zadavatele)

DŮLEŽITÝ NÁSTROJ ZADAVATELE DLE ZZVZ

možnost vyloučení účastníka ze ZŘ v případě důvodného podezření na bid rigging dle 48 odst. 6 ZZVZ

Kdy je vhodné přistoupit k vyloučení z výše uvedeného důvodu?

-> **Sdělení EK 2021/C 91/01 včetně přílohy** – návod jak v praxi uplatnit tento důvod vyloučení, výklad neurčitých pojmů

3. VYMÁHÁNÍ ŠKOD

možnost žalovat na náhradu škody dle z. o náhradě škody v oblasti soutěže

Podezření zadavatele na bid rigging – co dělat?

- **nikdy nekonzultovat své podezření** s uchazeči, ani s běžnými zaměstnanci zadavatele, kteří mohou být s uchazeči v užším styku, a toto podezření **nezveřejňovat**
- zajistit **maximum důkazů**, které možné podvodné jednání dokládají (nabídkové dokumenty, korespondence, obálky...) a vést o komunikaci s podezřelými uchazeči detailní záznamy
- **co nejdříve kontaktovat ÚOHS**, který je v případě potřeby schopen zajistit anonymitu
- po konzultaci s ÚOHS zvážit, zda je vhodné ve VŘ pokračovat

TYPY DŮKAZŮ BID RIGGING

Přímé důkazy

- Přímá komunikace – komplexní dohoda
- Přímá komunikace – konkrétní zakázky

Nepřímé důkazy

- neodůvodnitelné podobnosti **ve vztahu k podávání a zadávání zakázek**: čas a způsob doručení nabídek (obálky, známky, odesílací zařízení)
- neodůvodnitelné podobnosti **přímo v nabídkách**: ceny, grafická úprava, chyby v textu, textace a řazení dokumentů, loga jiného uchazeče, rukopis
- indexace nabídek a ceny blíží se/převyšující maximální hodnotu VZ
- stejný výběr zboží/služeb nebo poddodavatelů

Přímá komunikace – komplexní dohoda

(14.9.2010) [redacted]

Page 1

C 1/1

Od: [redacted]
Komu: [redacted]
Datum: 7.4.2010 11:08
Věc: [redacted]

Ahoj.

Se [redacted] máme mír (možná dočasný). Prosím dokončete rozdělané zákazníky a do nových nabídku nedávejte. Pokud se dovíte , že to [redacted] porušila, tak mě dejte vědět. Děkuji za pochopení.

Zdeněk

Přímá komunikace – konkrétní zakázky

AG

1134

102

Od:
Odesláno: 8. dubna 2014 9:15
Komu:
Předmět: rozpočet
Přílohy: Scan celé nabídky_Teplice.PDF

Dobrý den pane

v příloze Vám posílám naskenovanou celou naši nabídku. Prosím, mrkněte na to, jestli to tak může být. Pokud ano, tak to dnes dopoledne odešlu poštou.

Děkuji

Dne 7.4.2014 16:24,

napsal(a):

Materiály ÚOHS týkající se prevence a detekce BID RIGGINGU

- <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/osveta-a-transparentnost-verejnych-zadavatelu/zakazane-dohody-bid-rigging.html>

Materiály OECD týkající se prevence a detekce BID RIGGINGU

- <https://www.oecd.org/competition/cartels/fightingbidrigginginpublicprocurement.htm>

GUIDELINES FOR FIGHTING BID RIGGING IN PUBLIC PROCUREMENT

Helping governments to obtain best value for money

COMPETITION – THE KEY TO PRODUCTIVITY AND GROWTH

DESIGNING TENDERS TO REDUCE BID RIGGING

Helping governments to obtain best value for money

COMPETITION – THE KEY TO PRODUCTIVITY AND GROWTH

DETECTING BID RIGGING IN PUBLIC PROCUREMENT

Helping governments to obtain best value for money

COMPETITION – THE KEY TO PRODUCTIVITY AND GROWTH

Máte-li důkazy, indicie či pouhé podezření, že výběrové řízení bylo ovlivněno nedovolenou dohodou mezi uchazeči o veřejnou zakázku, neváhejte a obraťte se na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

třída Kpt. Jaroše 7, 604 55 Brno

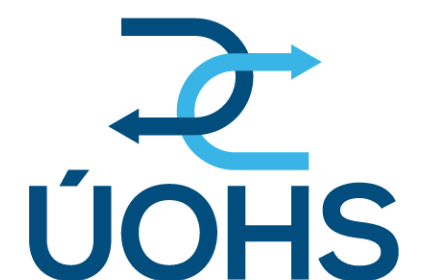
E-mail:

igor.pospisil@uohs.cz

petra.kostalova@uohs.cz

veronika.celoudova@uohs.cz

V případě potřeby vám bude zaručena anonymita.

III. § 19a ZOHS – Narušení soutěže orgány veřejné správy

orgán veřejné správy nesmí při výkonu veřejné moci bez objektivně ospravedlnitelných důvodů narušit hospodářskou soutěž

Výjimky: Správní a daňový řád

Zadavatel si musí zodpovědět:

- Dojde k omezení počtu nebo rozsahu dodavatelů?
- Sníží se možnost dodavatelů soutěžit?
- Sníží se motivace dodavatelů soutěžit?
- Dojde k omezení možností nebo informací dostupných spotřebitelům?

Možnosti ÚOHS: šetření na místě, vyžadování informací, uložení pokuty

Případy:

- Protisoutěžní regulace hazardních her
- Nastavení podmínek parkování vozidel s hybridním pohonem

DĚKUJI ZA POZORNOST